

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v širskosti ene kolone (72 mm). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 stot. osmrtine, zalvalce, poslanice in vačila po L 1.—, oglasi denarnih zavodov mm po L 2. — Mali oglasi po 21 stot. bes. za najmanj po L 2. — Oglasi naročnice in reklamacije se pošiljajo izključno uradni Edinosti, v Trstu, ulica v. Franciška Asiškega št. 20, L nadstropje. — Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Evropska nasprotja

Politično ravnovesje v Evropi se je v predvojnih letih izražalo v grupaciji dveh močnih skupin. Anglija, Francija in Rusija so tvorile entento ali trospozoraz, ki se je še-le v vojnem času izpremenil v četverospozoraz, ko se je postavila Italija ob stran zapadnih držav. Do zob oboroženi, vojaško najbolje organizirani osrednji oblasti: Nemčija in Avstro - Ogrska sta tvorili enakovredno protitež, ne glede na Italijo, ki je bila v trozvezi le bolj formalno. Tudi je bila Italija v evropski politiki tedaj činitelj, ki ni odločeval. Prestiž Italije je zrastle ob njenem vstopu v svetovno vojno in po zmagovitem koncu vojne se je pozdignila v velesilo, ki igra kot taka danes v ententi važno vlogo. Politični in gospodarski polom Rusije ji je mnogo pomagal do njene današnje veljave v ententi.

Zgoraj omenjeno grupiranje evropskih držav so posejili politični in gospodarski imperializmi velikih sil in nesloga, spori in politična razcepjenost malih držav, zlasti balkanskih. Šlo je torej za plen, za kateriga se ni bilo mogoče spozumeti. V ospredju raznovrstnih spornih točk pa je stalo angleško-nemško tekmovanje. Nemčija, ki se je po zmagoviti francosko-nemški vojni gospodarski silno razmahnila, je postala nevaren tekmeček angleškemu kapitalu. Istočasno pa je rastla njena politična moč v Evropi. Njene kolonije v Afriki in otočja v Tihem morju so pospešila deloma razvoj trgovske in vojne mornarice. Anglija je videla v Nemčiji po pravici bližnjega nevarnega nasprotnika na morju. Vsi drugi spori in preprički ostalih držav so bili le postranskega pomena. Angleško-nemški spor, to je bil glavni vzrok svetovne vojne. Šlo je za nadvlado enega izmed teh dveh nasprotnikov v Evropi.

V tem boju je izšla zmagovalka Anglija. Poraz Nemčije je zagotovil Angliji za dolgo dobo nadvlado na morju nad vsemi ostalimi pomorskimi državami Evrope. Vendar pa je današnji politični položaj na celini tak, da se že protivi angleški tradicionalni politiki. Zakaj po izločitvi nekdanjega tekmečka je Evropa danes le igrača v rokah zmagovalcev. In nesporazumjenja nastajajo sedaj v domači hiši med »prijatelji«. Francija stremi za nadvladanjem v evropski celini, kar pa odločno nasprotuje angleškemu dalekosežnim političnim smotrom. Velika Britanija je vedno stremela za gotovim ravnovesjem na celini, ki izključuje nadvlado kogarkoli. Kakor se je Anglija z vsjo silo postavila po robu grozečemu nadvladju Nemčije, ravno tako težko trpi in gleda s prepričanim očesom stremeljenju francoskega imperializma po gospodarskem in političnem usuzenju Srednje Evrope. Gospodarsko nadvladje Francije na evropski celini je ena glavnih spornih točk med zaveznicama. Zato smo sili večkrat pričati, kako so se Angleži postavili po robu francoskim zahtevam po usuzenju Nemčije. V odškodninskem vprašanju, in pri delitvi Gornje Slezijske so stopyli Angleži proti pretiranim zahtevam francoskih zaveznikov.

Jasno je, da se protivi Angleška uničenju Nemčije tudi iz gosp. razlogov, vendar pa prihajajo tu v poštev tudi politični motivi. Francija, ki ima pod orožjem — danes v tretjem mirovnem letu — blizu milijon mož, je premočna. Pri razorožitvenem zborovanju v Washingtonu se je Briand v potu svojege obraza potrdil doseči vojaški status quo za svojo domovino, kar se mu je posrečilo v kljub Schanzerjevemu naskoku, ki ga je podpirala tudi Anglija.

Jugoslavija

Iz zakonodajnega odseka

BELGRAD, 21. 33. seja zakonodajnega odseka je bila otvorjena danes ob 16. Predsednik Miša Trifunović je po objavljenju dnevnega reda predlagal, da odvzema uredbo o davku na vojne dobičke in uredbo o davku na promet z dnevnega reda in sicer iz razloga, da se tako važne stvari ne morejo reševati brez odgovornih ministrov. Svoj predlog je stavil na glasovanje, kar je bilo z večino glasov sprejeto. Nato so prešli na tretjo točko dnevnega reda in sicer na pretresanje poročila prve sekcije o upravi fondov. Govorili so zastopniki različnih strank. Seja je potekala precej burno.

Narodna skupščina odgodena

BELGRAD, 22. Po seji zakonodajnega odbora se je sestala narodna skupščina. Seja je otvoril ob 19. predsednik dr. Ivan Ribar. Ker je medtem došlo poročilo, da vlada še ni sestavljena, je predsednik dr. Ribar takoj zaključil sejo in naznanil, da se bo prihodnja seja Narodne skupščine vršila šele po katoliškem božiču v sredo 28. t. m.

Arežiran madžarski novinar

LJUBLJANA, 23. Iz Subotice poročajo, da je bil tam arežiran urednik lista »Balzan Naplo«, dr. Janos Velgy, ki je bil baje v zvezi z madžarskimi iredentisti.

Čehoslovaška

Dr. Beneš odstopi kot min. predsednik? PRAGA, 23. Ministrski predsednik dr. Beneš namerava kot šef vlade odstopiti, in sicer zaradi nezanesljivosti sedanje vlade koalicijske. Najbrž noda svojo demisi-

Pa Francija se je zamerila angleškemu zavezniku še drugie in to v Mali Aziji. Čisto pod roko je sklenila mir z angorsko vlado, izpraznila Cilicijo, ki ji je bila prisojena po sevriški pogodbi in tako oslabila angleški ugled v Srednji Aziji. In to v času, ko se je morala Anglija boriti z Irco in so mohamedanski puntarji v Indiji in Egiptu netili vstajo proti angleškemu gospodarstvu. Mohamedansko gibanje zelo ogroža angleško indijsko posest. V tem vprašanju so Angleži silno občutljivi. Lord Curzon je ob priliki sklenitve angorskega miru prav ostro očital Franciji neloyalnost in imperializem. In angleška vlada je poslala pariški vladi precej ostro noto v tem zmislu.

Ta ostri nastop angleških državnih predstavnikov o času washingtonskega zborovanja je Francoze nekoliko zmedel. Nenadni prihod angleških vojnih ladij k cilicijiskemu obrežju je bila prikrita grožnja francoskemu kljubovanju. In ko so nemški finančniki in državniki kakor Stinnes, Simons in Rathenau potrkali na angleška vrata zaradi odškodninskega vprašanja, se je zdelo, da hočejo Angleži iti svojo pot in dovoliti Nemčiji gotove ugodnosti, s katerimi bi padel londonski dogovor. In Nemci so izjavili, da ne morejo plačati prihodnjih obrovov v celoti ter prosijo za moratorij. Gotovo je, da ima pri vsem tem svoje prste vmes angleška diplomacija, katere namen je vrniti Franciji angorsko klotfuto.

Vendar se zdi, da bo stvar za sedaj končala mirno. Briand se je podviljal v London, da se pomeni z Lloyd Georgeom o najnovejšem odškodninskem vprašanju. Listi poročajo, da je Briand dobil od Lloyda Georgea zagotovila, da bo Anglija podpirala Francijo, ter se ne dovolji moratorij Nemcem. Zadeva odškodnine pa ostane vkljub temu akutna. V januarju se snide zopet najvišji svet zavezniških držav v Cannes. Če pride na tem zborovanju do soglasja med Francijo in Anglijo, tedaj je gotovo, da ne bodo Angleži zastoj pustili.

Politična premoč Francije na evropski celini temelji torej na versaillski pogodbi, v popolni razorožitvi Nemčije in v francoski vojaški sili. Če razburja to dejstvo angleške politične državne, gledajo pa angleški industrialci z nevošljivimi očmi, kako raste moč francoske industrije. Danes ima Francija v svoji neposredni in posredni oblasti najvažnejše železne in premogovne rudnike v Evropi. Francoska industrija postaja nevarna angleškemu kapitalu, Angleži so se otrsli nemškega tekmečka na gospodarskem polju, a sedaj se poraja v Franciji nov tekmeček. V tem tekmovalstvu tiči nov vzrok angleško - francoskim sporom.

Do sedaj se je posrečilo državnikom obeh najsilnejših zapadnih vlasti ohraniti vsaj na zunaj medsebojno prijateljsko in zavezniško razmerje. V tej navidezni harmoniji pa se oglašajo zdaj pa zdaj disonančni glas, ki dokazuje, da navznotraj ni vse, kakor bi moralo biti. In Italija kot najmanjša v krogu treh evropskih prvakov izrablja po svoji moči in sposobnosti svojih diplomatov ta nesporazumjenja med močnejšima zaveznicama, da se oskudjuje za prikrajanja in odpovedi, ki jih je morala utrpeti pri sklepanju mirovnih pogodb. Zato je Italija danes važen in v marsičem odločen činitelj v evropski politiki.

sijo še pred novim letom. Kot njegovega naslednika imenujejo voditelja agrarne stranke dr. Švehlo.

Italija

Izjave ministra vnanjih stvari o odnošajih z Rusijo. — Ministrski predsednik o vladnem delovanju v novih pokrajinah. — Začasni proračun odobren

RIM, 23. Včeraj je zbornica, kakor znano, zavrnila resolucijo republikanskega poslanca Chiese, ki je zahteval, naj se takoj vzpostavijo odnošaji s sovjetsko Rusijo. Tekom razprave o tej resoluciji je podal minister vnanjih stvari nove izjave o italijanski politiki nasproti sovjetski Rusiji. Della Torretta je predvsem poudarjal, da je vlada naredila vse mogoče, da bi sklenila trgovski dogovor z Rusijo in se spozumela s sovjetsko vlado glede povrnitve vojnih ujetnikov iz novih pokrajin. Italijanska vlada nima političnih predpostavk in ne namerava zategniti podpis trgovskega dogovora, mora pa štiti italijanske koristi in ne dovoljevati, da bi pri tem trpela ugled in čast države.

Kar se tiče gospodarskega izkoriščanja Rusije, je izjavil minister vnanjih stvari, da je zato potreben privaten kapital; vlada ni kriva, če rusko tržišče ne zanima italijanskega kapitala. Kar se tiče vojnih ujetnikov iz novih pokrajin, je Della Torretta izjavil, da je Rusija doslej zavrnila vse misije, ki jih je poslala tja italijanska vlada. Sedaj se bo na vsak način poslala v Rusijo še ena uradna misija, ki bo odvisna direktno od ministrstva vnanjih stvari. Govornik je tudi omenil, da se še ni mogla dvigniti iz morja ladja, ki je pripeljala ruske ujetnike iz Italije in ki se je potopila v odeski luki, ker ruska vlada

tega še ni dovolila. Ker je vprašanje vojnih ujetnikov vprašanje srca, je minister vnanjih stvari prosil »kot človek srca in kot Italijan« socialistične in komunistične poslance, naj zastavijo ves svoj vpliv pri sovjetski vladi, da dovoli vojnim ujetnikom čim prejšnjo povrnitev v domovino.

Della Torretta je končno izjavil, da italijanska vlada nima nikakih predpostavk glede sovjetske vlade. Vladna oblika je notranje vprašanje, ki se ne tiče drugih držav. Toda za politično priznanje kake nove države so potrebna dovoljna jamstva. Potrebno je tudi, da more taka država izvrševati obveznosti, ki jih ima nasproti drugim državam. Priznanje ruske vlade mora biti torej pogojno, tem bolj, ker je mnogo italijanskih državljanov, ki so imeli v Rusiji velika podjetja, pretrpelo vsled revolucije veliko škodo.

Italija nima nikakih predpostavk nasproti sovjetski vladi — je zaključil minister vnanjih stvari — njena politika nasproti nji je povsem neodvisna, toda njeno delovanje je vsmerjeno v smer ententnega političnega sistema. Italijanska vlada ne namerava nastopiti samostojno in zato zahteva od zbornice popolno prostost glede načina in časa pogajanj.

Podobne izjave je podal tudi ministrski predsednik, nakar se je vršilo glasovanje, ki je imelo, kakor znano, za izid odklonitev resolucije republikanskega poslanca.

Nato se je nadaljevala razprava o začasnem proračunu. Po govornih raznih govornikov, med katerimi je bil tudi tržaški poslanec Suvich, ki je opustil razvijanje svoje resolucije, v kateri je poudarjal, da bi se morala vladna politika v novih pokrajinah ravnati le po državnih koristih, je vstal ministrski predsednik Bonomi.

Bonomi je potolžil zastopnike novih pokrajin, ki so ponovno zahtevali izplačanje vojnih odškodnin z ugotovitvijo, da je Italija naredila na tem polju mnogo več nego druge države. Sicer pa — je dejal ministrski predsednik — nobena pogodba ne obvezuje države, da bi plačevala odškodnino za vojno minulost.

Kar se tiče solstva je vlada stala (!) na stališču, da mora spoštovati starodavne običaje in kulturo slovanstva in nemškega prebivalstva, ne da bi imela pred očmi cilj raznarodovanja. Kar se tiče tiska v novih pokrajinah, je ministrski predsednik izjavil, da se bo s prihodnjim januarjem uveljavil tudi tam zakon od 1. 1906., ki odpravlja preventivno zaplenitev.

Kar se tiče notranje politike, namerava vlada vzpostaviti spoštovanje zakona.

Po govoru ministrskega predsednika je zbornica odobrila začasni proračun z 256 glasovi proti 85.

Zasedanje zbornice je bilo nato odgodeno do 2. februarja.

Zopet ena Bonomijsva okrožnica

RIM, 23. Spričo dejstva, da ne kaže biti konca meščanski vojni v Italiji, je ministrski predsednik izdal novo okrožnico prefektom v kraljestvu in generalnima komisarjema v Tridentu in Trstu. V tej okrožnici daja ministrski predsednik nova stroga navodila za razorožitve državljanov in za preprečitev, oziroma udušitev spopadov med strankami. Ministrstvo za notranje stvari bo nadziralo izvrševanje naredbe s strani krajevnih oblastev.

Bomo videli...

2 osebni mrtvi in 35 ranjenih ob priliki železniške nesreče pri S. Dona di Piave

BENETKE, 23. Po zadnjih vesteh je ugotovljeno, da so bile ob priliki železniške nesreče pri S. Dona di Piave 2 osebni ubiti in 35 ranjenih. Nekateri ranjenci se nahajajo v bolnišnici v S. Doni, a drugi so bili odpeljani v Mestre in Benetke. Mrtva sta dr. Josip Dorini, star 37 let, z Reke in dr. Ciro Sterlini, železniški nadzornik v Trstu. Na mestu nesreče se nahajajo oblastva, ki so uvedla preiskavo.

Ogrska

Izpušitev Karlovih pristašev iz zapora BUDIMPEŠTA, 23. Senatni odbor, ki se je bavil z obtožnico Karlovih pristašev, je odredil, naj se grof Andrássy, Aladar Borovidini in Josip Lorenz, ki so bili aretirani ob priliki Karlovega prihoda, izpušijo iz zapora. Štefan Rakowski, Anton Sigray in Gustav Gratz ostanejo že v zaporu.

Francija

Zastopniki italijanskih poročevalcev pri predsedniški senatu in zbornice

PARIZ, 23. Predsednik senata Bourgeois in predsednik zbornice Peret Hecal sta sprejela zastopnike italijanskih poročevalcev, kateri so jima predložili načrt za sklicanje konference med francoskimi in italijanskimi političnimi strankami. Na tej konferenci naj bi se končno odpravili vzroki sporov med obema državama. G. Bourgeois in Peret sta z veseljem poslušala zastopnike italijanskih poročevalcev in sta obljubila, da bosta sporočila ta predlog posameznim skupinam v senatu in zbornici.

Nemški izves železa in premoga pod kontrolo

PARIZ, 23. Uradno poročilo komisije za odškodnino pravi, da je komisija opozorila s pismom od 10. decembra 1921. nemško vlado, da mora dobiti dovoljenje od odškodninske komisije za vsako izvažanje

železa in premoga, ki nista namenjena nizozemski, za katero velja nota od 7. oktobra 1920.

Anglija

Briandov odhod iz Londona

LONDON, 23. Francoski ministrski predsednik Briand in Loucheur sta odpotovala včeraj ob 14 v Pariz. Na postaji ju je pozdravil Lloyd George. Ogromna množica je pozdravljala francoska gosta. V poročilu, izdanem listom, se ugotavlja, da sta francoska in angleška vlada povsem zadovoljni z izidom pogajanj, o katerih se bo razpravljalo na konferenci v Cannesu.

Lloyd George pojde na počitnice

LONDON, 23. Po priporočilu svojega zdravnika bo šel Lloyd George na počitnice do sestanka vrhovnega sveta. Lloyd George je po konferenci z Irsko in po pogajanjih zaradi nemške odškodnine zelo utrujen.

Angleško - irski dogovor pred irsko zbornico

DUBLIN, 23. Včeraj se je nadaljevala Dail Sireannu razprava o angleško-irskem dogovoru. Poveljnik vrhovnega štaba irske republikanske vojske je govoril v prid odobritvi dogovora, poudarjajoč, da ni druge rešitve. Minister za javno šolstvo je ostro nastopil proti vsemu, kar ni republikansko. Izjavil je, da pomeni ta dogovor vsužnitev in zločin proti človeštvu. Proti odobritvi je govorila tudi vdova voditelja sinfajnovske stranke, ki je bil ubit tekom vstaje 1. 1916. Dail Sireann je bil odgoden na 3. januarja.

Italijansko - grški odnošaji

LONDON, 23. »Daily Telegraph« poroča, da se na konferenci med Lloyd Georgejem in Briandom najbrž ne bo razpravljalo o zavezniškem posredovanju v grško-turškem konfliktu, pač pa se bo razpravljalo o pogodbi z Angoro, s katero so tudi Italijani nezadovoljni, ker škoduje po njih mnenju gospodarskim interesom Italije v vzhodnem Sredozemskem morju. Zadržanje kemalistov je povzročilo v Rimu prijateljsko orientacijo napram Grški. List meni, da bo prišlo med Italijo in Grško glede vzhodnega vprašanja v kratkem do sporazuma in da bo podpirala Italijo v tem vprašanju tudi Anglija. Končno pravi list, da je sedaj zelo ugoden trenutek za rešitev tega vprašanja, ker vladajo med Angoro in Moskvo napeti odnošaji. Angora ne dobiva začasno ne zlata in ne municije iz sovjetske Rusije.

Nemčija

Španska bolezen v Nemčiji

MAINZ, 23. V Mainzu se je pojavila španska bolezen. V južni Nemčiji, v Porenju in Mannheimu se je morala omejiti tramvajska vožnja, ker je veliko uslužbenecv obolelo za špansko. V Koblencu se je moralo zapreti več šol. Španska se je pojavila tudi v Frankfurtu.

Amerika

Pogajanja med Ameriko in Rusijo

WASHINGTON, 23. Tajnik za trgovino Hoover je izjavil, da se vrše pogajanja med ameriškansko in sovjetsko vlado, da bi se dovolilo sovjetski vladi, da more nakupovati z dragocenostmi bivših carskih rodbin živila, potrebna za preživljanje stradalotih otrok ob Volgi. Predsednik Harding bo odobril še pred božičem zakonski načrt, sprejet že od obeh zbornic, s katerimi se dovoljuje milijon dolarjev za pomoč stradalotemu ljudstvu v Rusiji.

Raba podmorskih čolnov in washingtonska konferenca. — Vse države, razen Anglije proti odpravi podmorskih čolnov.

WASHINGTON, 23. Komisija za pomorsko oborožitev je razpravljala danes o vprašanju odprave podmorskih čolnov. Lord Lee, predsednik angleške delegacije je poudarjal, da podmorski čoln ni nikakor izvestno obrambno orožje, pač pa stalno vir napadalno orožje z ozirom na trgovino, na prebrano in osebni promet. Lord Lee je zahteval zaradi vseh na civilizaciji in spritno potrebe, da se zajantci prehrana držav, ki so odvisne od privržanja hrane po morju, naj se podmorski čolni povsem odpravijo. Za slučaj, da ta predlog ne prodre, je zahteval, naj se število podmorskih čolnov omeji sorazmerno z drugim brodomjem.

O tem vprašanju se je vnela dolga razprava. Sarranet je izjavil v imenu francoske vlade, da je odločno proti odpravi in omejitvi podmorskih čolnov. Poudarjal je, da sta se mirovna konferenca kakor tudi Zveza narodov izrazili za ohranitev podmorskih čolnov, ki ne morejo sami zagotoviti prevlade na morju, a so vendar izvrstno obrambno sredstvo, posebno za mornarice, ki nimajo velikih vojnih ladij. Sarranet je pripomnil, da se francoska vlada strinja z drugimi delegati, ki so proti barbarski rabi podmorskih čolnov tekom zadnje vojne. Francoska vlada zahteva, naj se podmorski čolni rabi po načelih časti in humanosti. Sarranet je dokazal, da se mora dati že iz humanitarnih vzrokov prednost velikim podvodnim čolnom, ki morejo reševati posadke potopljenih ladij. Za obrambo oddaljenih kolonij so potrebni podmorski čolni, ki imajo primerno bojno opremo. Njihovo število mora biti končno sorazmerno potrebam državne obrambe.

V imenu italijanske delegacije je govoril senator Schanzer, ki je podal to-le izjavo:

»Poslušali smo zelo pažljivo in z veliko simpatijo važni govor lorda Leeja. V imenu italijanske delegacije izjavljam, da smo za vsak ukrep, kateremu je namen, da naredi vojno čim manj nečloveško. Na tej isti konferenci je predlagal italijanski delegat, naj se odpravi raba strupenih plinov. Vprašanje rabe podvodnikov ve čisto tehnično. Lord Lee je pou-

darjal, da podvodnik ni dobro obrambno orožje, toda naši delegati niso tega mnenja. Oni smatrajo, da je podvodnik še vedno neobhodno potrebno orožje za obrambo naših obali, ki so zelo dolge in na katerih je nekoliko naših največjih mest. Razen tega se nahajajo ob naših obalah naše najraznejše železniške proge in nekoliko naših najvažnejših industrijskih podjetij. Naši pomorski strokovnjaki smatrajo razen tega, da so podmorniki potrebni za zaščito prometnih črt za našo državo, ki je po večini odvisna od pomorskega prometa. Ni nam mogoče rešiti danes teh tehničnih dvomov. Pripomniti moramo tudi, da se nam ne zdi, da bi mogla konferenca, na kateri je zastopanih samo 5 držav, rešiti vprašanje podmorskih čolnov, pri katerem je lahko prizadetih veliko drugih držav, ki niso tukaj zastopane. Zaradi tega se ne moremo in ne smemo pridružitvi predlogu lorda Leeja o odpravi rabe podmorskih čolnov, čeravno upoštevamo humanitarne vzroke, ki jih je navedel lord Lee.

Za italijanskim delegatom je govoril japonski delegat Hasihara, ki je izjavil, da bi se pridružil predlogu za izdajo mednarodnega zakona, ki naj bi preprečal zlouporabo podmorskih čolnov, da pa se Japonska ne more odreči temu obrambnemu orožju.

Za Ameriko je čital Hughes dolgo poročilo ameriškanskega posredovalnega odbora v prid neomejeni ohranitvi podmorskih čolnov. Poročilo ameriškanske tehniške delegacije bo predloženo na prihodnji seji.

Albanija

Položaj v Albaniji

ZENEVA, 23. V nasprotju z vestmi, ki govore o izbruhu revolucije v Albaniji, izjavlja komisija Zveze narodov za preiskavo v Albaniji, da se je vlada izpremenila mirnim potom in brez nasilstva. V Tirani vlada popoln mir. (Stefani.)

Reka

Prva seja municipalne delegacije na Relji

REKA, 22. Vršila se je prva seja municipalne delegacije. Otvoril jo je starostni predsednik Raicich, naglašajoč potrebo uspešnega dela za ljubljeno reško mesto. Poročevalec dr. Biasi je prečital nato norme za delovanje delegacije. Treba spraviti norme mestnega štatuta v sklad z novimi razmerami, nastalimi iz konstituantne, da se bo moglo pričeti redno poslanstvo. Večina je odobrvala poročilo, Susmel, član manjšine, pa je čital dolg ugovor proti normam. Končal je vsled protestiranja s strani večine. Municipalna delegacija, izvoljena po konstituantu za občinsko upravo, sprejema funkcije, izvirajoče iz mestnega štatuta municipalnemu zastopstvu in delegaciji ter odbrži svoje delovanje, dokler konstituenta ne odloči drugače. Pri raznih točkah so ugovarjali govorniki manjšine. Končno je bil novi municipalni pravilnik sprejet z večino glasov.

Dnevne vesti

Naše šole. Še ni dolgo od tega, ko so italijanski listi in merodajni činitelji odgovarjali na naše pritožbe glede solstva na ta način, da so proglašali naše proteste za brezpredmetne, češ da nam šol niso vzeli in da imamo šolskih zavodov v izobilici. Ko smo pa zadnjič dokazali, da se nam ogromno število šol zaprolo oziroma da se nam veliko število šol ni zopet otvorilo, tedaj je povzdignil svoj glas gospod A. D. M. v »Popolu di Trieste«. Sedaj prizna gospod A. D. M., da nimamo potrebnega števila šol, da pa je to ... v redu in da bi bila vsaka italijanska vlada nespametna, ako bi ugodila našim zahtevam. Kdo pa je ta gospod A. D. M., ki se je v četrtkovi številki »Popola di Trieste« hudo razljutil radi našega uvodnega članka o šolstvu in je izpljuval svojo jezo proti vsemu, kar je slovanškega v tej pokrajini? Slovencem in Hrvatom nobenih šol v celi Julijski Krajini! Ne bomo se spustili v debato s takimi člankarji, pač pa bi radi opozorili gospoda A. D. M. na čudno, da prečudno usodo črk A. D. M.

A. D. M. je bil namreč pred nedavnim časom gospod, ki je hotel postati nadzornik slovenskih šol v Julijski Krajini, torej onih šol, ki jih hoče naš A. D. M. sedaj zapreti in zatreti. A. D. M. se je pisal gospod, ki je svoječasnno kraljeval na slovenski realni in na slovenski gimnaziji v Idriji, proti katerim piše sedaj naš A. D. M. A. D. M. je bil ravnatelj omenjenih zavodov, prihajal sam v naše od sedanjega A. D. M. tako osvojevano uredništvo z raznimi potrebnimi in nepotrebnimi obvestili in obraz mu je žarel od veselja, da bodo v »Edinosti« zopet tiskane črke A. D. M.

A. D. M. se je imenoval tudi oni pedagog, ki je sestavil berila, zlasti svetovno znano drugo berilo za slovenske ljudske šole.

A. D. M. je hrepenel po stolici za jugoslovenske jezike na kakem vseučilišču v Italiji.

Toda glej smolo, ki je spojena z onimi črkami!

A. D. M. ni postal nadzornik slovenskih in hrvatskih šol, ker teh ni treba. A. D. M. je odletel od svojega mehkega sedeža v Idriji, ker sta slovenska realka in gimnazija odveč, torej tudi njun ravnatelj.

A. D. M.-ove čitanke je generalni civilni komisariat preklical, ker slovenskih beril ni treba, ako ni treba slovenskih šol. In ker je naš list zapel »slavospeve« omenjenim čitankam, ni nas več nadlegoval nobeden gospod A. D. M.

A. D. M. pa tudi ni postal vseučiliščni docent in tudi ne »vitez« na račun svoje slavistike. Pač pa je neki A. D. M. snevo-

hal biti tudi tajnik italijanske ljudske stranke. Kakšen bo pa konec njegovega novega sotrudništva?

«Il Piccolo» prepovedan v Jugoslaviji. Iz «Piccola» od 23. t. m. posnemamo, da je ta list z odlokom, izdanim 5. t. m. v Belgradu, prepovedan v Kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev. «Piccolo» pravi, da ga ta odlok preseneča, ko se vendar nikoli ni vmešaval v notranje zadeve sosedne države in je, ko je pisal o Jugoslaviji, izvrševal le svojo dolžnost in svoj program; njegova krivda ni, če se zadeve onstran Snežnika razvijajo nekoliko slabše (maluccio). Da pokaže svojo nedolžnost, prevečuje zopet enkrat svojo staro frazo, da je Jugoslavija prava in edina naslednica Avstrije in avstrijskih sistemov. Končno ledi — zares kolegialno! — brca za jugoslovensko časopisje to in onstran meje, ki po njegovem mnenju piše dosti bolj strovo proti Italiji nego on proti Jugoslaviji, in kljub temu uživa vso svobodo v Italiji. «Piccolo» je torej presenečen. Mi smo presenečeni zaradi njegovega presenečenja. Če prebiramo različne članke izpod peresa gosp. Urbanca in drugih, ki jih je «Piccolo» v zadnjem času priobčil o Jugoslaviji, članke polne skrite in odprte ironije, članke, ki so z nekako slastjo podčrtavali različne kampanji listne izbruhe «Avtonomistov», «Slovencev» itd., in so videli n. pr. v Zagrebških volitvah in v zadnji vladni krizi že konec sveta ali vsaj konec Jugoslavije, potem se res čudimo, da trdi «Piccolo», da se ni nikoli vmešaval v notranje zadeve Jugoslavije. S čim pa se prav za prav vmešava kak list v kako zadevo, ako ne s pisanim? Ali morda s prodajanjem šivank? «Piccolo» trdi, da je le izvrševal svojo dolžnost kronista v «Trstu, na vratih Balkana». Radi te opazke bi zaslužil še drugo lekcijo, toda ne iz Belgrada, ampak iz — Rima. Trst pomenja res «vrata Balkana» in je od nekaj živl v prvi vrsti od Balkana in list, ki pravi, da izvršuje svojo narodno dolžnost, tržaški list, ki izvaja svoj «program», ki gotovo ne bo v nasprotju s tržaškimi interesi, ne bi smel tako pisati o največji državi na Balkanu, ki je obenem najbližja Trstu. Res je, kritika je koristna in prava kritika je znak dobrohotnosti ali vsaj dobre volje. Toda pisanje, ki vedno graja in zasmehuje, ne zasluži tega imena. «Piccolo» se nam zdi kakor mladenič, ki naproči deklici ponavilja vedno in vedno samo drugi del znanega nemškega stavka: «Ist das Mädchen noch so schön... in nima očesa za njena dečja lica, njene lepe oči in njeno brhko postavo. Smešen je tak mladenič, če se čudi, oziroma je «presenečen», če mu deklica nekoga del obrne hrbet. Če bi bil «Piccolo» hotel, bi lahko našel v Jugoslaviji marsikaj «redeličnega in hrškega» in če bi bil poleg svoje «kritike» pisal tudi o tem, bi bil gotovo bolje služil interesom tistih, katerih materialni obstanek je odvisen od njegovih «balkanskih vrat». Tudi to bi bila njegova narodna dolžnost. Ali bi bilo tako pisanje tudi v skladu z njegovim programom, ki seveda drugo vprašanje...

Smatrali smo za potrebno, da napišemo te vrstice, da pomagamo «Piccolo» zbristati z obraza neprijetne gube presenečenja. S tem ni rečeno, da odobravamo korak belgradske vlade. Smo preveč častnikarji in kolegi, da bi vedno in povsod ne zastopali in zahtevali svobode pisanja, toda ne samo za nekatere liste — kakor to dela «Piccolo» — se sedaj, po nezgodi, ki se mu je pripetila — temveč za vse znake.

Tržaška luka. Včerajšnja «Era Nuova» piše na dolgo o vprašanju tržaške luke. Njen namen je prepričati svoje čitatelje, da je sedanje obupno gospodarstveno stanje našega mesta le začasno in da se bodo razmere zboljšale. Zakaj bi se morale razmere zboljšati, nam omenjeni list seveda ne more povedati; ves članek napravljiva vtis, kakor da bi hotel pisec obupan Tržičane tolažiti z besedami: no, no, bo že bolje, le nekoliko potrpite, bo že bolje. V članku citamo, da se vlada briga za povzdigo trgovine v lukah Genova in Benetki; iz tega bi morali sklepati, da bo prišel čas, ko se bo začela brigati tudi za nas. «Era» se tolaži tudi s tem, da spi tržaška trgovina radi gospodarstvene krize v Jugoslaviji, Avstriji, na Češkem in celo na Poljskem; pozabljajo pa pri tem, da ima Jugoslavija dovolj svojih manj važnih pomorskih luk in da misli na napravu velike pomorske luke, ki bo služila veltrogovini cele države, da so za Avstrijo bolj ugodne severne nemške luke, da češka trgovina gravitira ravnokar na sever, kamor teče njena glavna reka Vltava, in da ima Poljska svojo pomorsko luko v Gdanskem. Omenjeni list priporoča, naj bi se Čehi pre-

pritali, da je zanje ugodnejše, ako dirigirajo svoj izvoz na bližnji Vzhod skozi Trst, nego da bi šla češka trgovina skozi Hamburg. Zato nam «Era» ne pove niti enega dokaza za to svojo trditve, pač pa se nahaja v začetku dotičnega članka odstavek, ki dokazuje ravno nasprotno. Ta odstavek se glasi doslovno: «K težki krizi (v Trstu) je mnogo doprinesla konkurenca severnih luk, ki so v položaju, da morejo nuditi izvoznikom tako ugodne pogoje, da prinudijo neko veliko italijansko izvozne trdko, da v svoji nedavno temu razpisani okrožnici priporoča, naj bi se za prekoceansko trgovino namesto italijanskih raje rabila amsterdamska luka.»

Bo pač težko prepričati češke in srednjeevropske trgovce o ugodnosti tržaške luke, ako sami italijanski trgovci nahajajo ugodnejše pogoje v Amsterdamu kakor v italijanskih pomorskih lukah sploh, posebno pa v tržaški, ki stoji danes med vsemi italijanskimi velelukami na zadnjem mestu. Kako skrbi italijanska vlada za tržaško luko, je dokazala ravnokar te dni, ko je Bonomi dosegel «veliki» parlamentarni uspeh s tem, da mu je parlamentarna večina odklonila predlog republikanskega poslanca Chiesa.

Chiesa je namreč priporočal, naj bi italijanska vlada čim prej sklenila trgovinsko pogodbo z Rusijo. Kdo ne ve, kako velike važnosti za tržaško trgovino bi bila vzpostavitev pomorske zveze Trst—Odessa in črnomorske luke? Ruske črnomorske luke obkrožujejo trgovino vse plododorne južne in vzhodne Rusije in imajo pred edino rusko severno luko — Petrogradom — to prednost, da po zimi ne zamrznejo.

Ena sama taka trgovinska pogodba bi bila večje važnosti nego tisoči najlepših člankov v patriotičnih časopisih.

Ne proti državi, ampak proti sistem! «Der Tiroler» piše: «Popisni lističi, na katerih naj bi se ugotovili občeveljni jeziki, izpolnjujejo čisto komisarijska za štetje, ne da bi kaj povprašali tam zapisane osebe. Člen 30. naredbe o ljudskem štetju od 12. novembra 1921, pa določa, da se ima ugotovitev občeveljnega jezika izpolniti po navdabah, ki jih je dal vrhovni glavar družine ali pa njegov namestnik.» Kakor pri nas. Naredba je pač tu, ali drža se je ne. Čim določa naredba, da mora komisar zapisati po navdabah glavarja družine, je menda samo ob sebi razumljivo, da mora to delo izvršiti ob navzočnosti tega glavarja, pred njegovimi očmi. Saj drugače lahko zapiše, kar hoče, in so njegovi zaznamki odtegnjeni vsaki kontroli s strani prizadetih. Včasih že pišejo po teh navdabah. Tedaj namreč, ko jim te navdabe niso. Drugače pa kar pobirajo pole in izgubljajo iz hiše. Tako postopanje je naravnost v zasmejni pojmu statistike ki naj bi kazala resnico. Credaro, generalni komisar za južni Tirol, pa je nedavno v senatu, kjer so ga nekoliko prijimali, zagrmel grozljivo: «Prebivalstvo južnega Tirola (seveda je večalo to tudi za nas) naj ve, da zadene vsa strogolet zakona tistega, ki slabo govori o Italiji.» Če pomeni slabo govoriti o državi, ako kdo graja njeno upravo: kako naj bi dobro govorili spritice takega postopanja?! Ali, v resnici ne gre tu prav nič za državo, ampak graja se sistem, ki je tudi vse graje vreden. Ali smo morda sovražniki države zato, ker ne moremo hvaliti vlade, ki dopušča, da se izvestni elementi postavljajo zunaj zakona države in po žigajo naše domove?! Ali smo nasprotniki države, ker nismo zaljubljeni v upravo, ki nam zapira šole?! Ali naj trpimo molče, ko se hoče z ljudskim štetjem zatajevati naš obstanek na tej zemlji, da bodo mogli potem, sklicujoč se na ljudsko štetje, zavračati naše zahteve po najelementarnejših pravicah! Če bi molčali, bi pokazali le, da se vdajamo v položaj brezpravnih državljanov. Kdor odklanja brezpravnost, pa ni sovražnik države, marveč zahteva le, naj država vrši svojo dolžnost! Le brezpravnih sužnji nočemo biti!

Vprašanje davkov v anektiranih pokrajinah. Iz Rima javljajo: Predčvercanjem se je sestal v finančnem ministrstvu tehniški odbor za proučevanje vprašanja davkov v anektiranih pokrajinah. Člani odbora so sen. Mayer, kateremu je poverjeno predsedništvo, poslanci Pogatschnig in Romani, Bertorini iz Tridentina in dr. Moscheni iz Trsta, državni svetnik grande ufficiale, Brocchi, grande ufficiale D'Aroma, grande ufficiale D'Aerizio, grande offic. Marazzeni in kom. Tedeschi, član finančnega ministrstva. Razpravljalo se je o programu, ki je določen v odloku, s katerim se je ustanovil odbor. Program se bo izvrše-

val s sodelovanjem krajskih posvetovalnih komisij, čeravno bo cilj dela izenačenje zakonodaj, se bo vendar upošteval posebni položaj anektirane ozemlja, kjer se je gospodarsko življenje zelo izpremenilo ne samo vsled vojne, temveč tudi zaradi teritorialnih izprememb.

Splodna skladišča. Generalni civilni komisariat objavlja: Govorica, da se je splošno skladišče odstopilo zasebnim trdkam, je popolnoma brez vsake podlage. V ostalem pa generalnemu civilnemu komisariatu niti o kaki iniciativi take vrste s strani zasebnikov ni nič znano.

Na dan Sv. Treh Kraljev se bo vršila pri Sv. Jakobu v dvorani Delavskega konsumnega društva ob 4. uri popoldne božičnica v korist otroškemu vrtcu pri Sv. Jakobu. Zvečer pa od 7 in pol do polnoči se bo vršil v isti dvorani ples, ravnokar v korist otroškemu vrtcu pri Sv. Jakobu. Ker ima vodstvo otroškega vrtca namen obdarovati svoje gojence, so šentjakobčani naprošili, da pošljejo kak darove. Darovi se bodo sprejemali v otroškem vrtcu pri Sv. Jakobu.

Kakor vsako leto, priredijo tudi letos šentjakobčani, veseljaki, v prostorih Delavskega konsumnega društva pri Sv. Jakobu v soboto 24. t. m. zvečer družinsko zabavo: Božično drevo. V posebnem velikem bifeju se bodo razprodajale vsakovrstne stvari po najnižjih cenah. Srečolov. Vstop prost.

Obč. gledališče G. Verdi. Tudi četrta predstava Wagnerjeve «Walkirije» seje vršila pred polno hišo. Kakor običajno, so želi kapelnik Marinuzzi in glavni solist svoj povsem zasluženi aplavz.

Danes je odmor. Jutri petič «Walkirija» ob 20. uri. Pripravlja se za najbližji čas opera «Tajna poroka» (Il matrimonio segreto) italijanskega komponista Cimarosa.

Kmetijska zadruga v Trstu bo imela v ponedeljek 26. decembra t. l. ob 9. uri jutraj svoj redno sejo v navadnih prostorih. K udeležbi se vabi posebno nadzorništvu.

Iz tržaškega življenja

Zenska imela namen zastupiti Marijano Košuti za zastupljenimi sladkarji? Pred včerajšnjim popoldne, malo pred časom, ko je dovojen občinstvu, da obišče bolnike v mestni bolnišnici, je stopila k vratarju, pristojo obklečena zenska, mu ponudila omot in dejala, naj izroči omot Marijano Košuti. Zensko je slučajno opazil inspektor, ki je ustavljen v bolnišnici, in ji rekel, naj se povrne, kadar bo ura za obiske. Na to je odsvolil zensko, omot pa je obdržal vratar. Pozneje je odvil inspektor omot in našel v njem razne sladkarije, ki so imele zopern duh. Stvar se mu je zdela sumljiva, zato je pokazal sladkarije nekemu zdravniku. Ta je domneval, da so zastupljene. Sladkarije, ki bodo analizirane, so bile izročene komisarju Del Dottori. Če bo dognala analiza, da so sladkarije zastupljene potem se lahko sklepa, da sta skušala Košutova morilca zastupiti Marijano, edino prijico, ki lahko pokaže policiji pot, da izsledi morilca.

Tatovi naskočili tovorni vlak. Pred tremi nočmi je naskočila tolpa tatov tovorni vlak, ki se je pomikal iz Nabrezine proti Proseku. Tatovi, ki so naskočili zadnje vagono, so že začeli razbivati svinčne pečate. Tedaj so jih pa zapazili železničarji in jih razgnali.

Ogenj v pisarni. Včeraj jutraj je izbruhnil ogenj v pisarni trgovca Josipa Maestra v ulici S. Nicolò št. 2. Ogenj, ki je povzročil v pisarni majhno škodo, je izbruhnil v dimniku, v katerem so bile naskočene saje, in ožgal pod.

Pogreb treh žrtve nesreče. Včeraj popoldne se je vršil pogreb onih treh žrtve, o katerih smo že poročali, da so našle smrt v plinu. Velike množice šentjakobskega prebivalstva so prihajale kropit dopolne žrtve, ki so ležale doma na mrtvaškem odru. Silvana, najmlajša Kolautijeva hči leži v mestni bolnišnici, je že prišla k zavesti in njeno stanje se je že znatno izboljšalo. Aretacija. Pred včerajšnjim je bil aretiran Ivan Krucznik, ker je opeharil nekoga Antona Z. iz Lonjerja na zelo zvit način. Pijani možakar, čigar ime nam ni znano, je padel včeraj popoldne z pomola «Audace» v morje. Mož, ki je napravil več požirkov slane vode, so rešili pilotje in ga dali na to odpeljati v mestno bolnišnico.

DAROVI

Namesto cvetke na grob prerano umrle Slavice Godinove daruje družina Pahor 20 lir Organizacij slov. sirot.

Vesti z Gorliškega

Tatvina. V noči s torka na sredo so okradli neznan zlikovec kavarno «Adriatico» na Traviniku in so odnesli 600 lir denarja ter košene biljardne kroglice, ki imajo precejšnjo vrednost. Kdo je kradel, ni znano.

Napad. Pred par dnevi so napadli nekoga Slovenca neznan zlikovec na Rojcah in ga prav pošteno znikastili, da je imel ves krvav obraz in razirgan jopič, a se mu je vendar le posrečilo, da se jim je izvil iz rok in ušel. Slo je najbrž za rop.

«In prova» je zapisano na naših gorških tramvajih, ki zdaj že vsak dan «spancirajo» po mestu gori in doli, da preizkusijo sebe in popravljeno progo. Vozovi so videli novi, podobni so prejšnjim in so precej lepi. Upamo, da bomo zdaj res kamlu dobili tramvajski promet, ki gotovo ne bo zelo nagel, a za one, ki imajo opravila ali ki stanujejo na dolgem ali ob dolgem tekašiču do južnega kolodvora, vendar dobrodošel. Ali nam ga bodo dali za božični dar?

Zdravstveno stanje preteklega tedna v Gorici je bilo precej ugodno. Rojstev je bilo 12, umrlo jih je 16, med temi osem v mestu, a osem v bolnišnici. Od teh sta umrla na jetiki dva. Dva izmed umrlih sta bila 70—80 letna, štiri 60—70 letni, a dva v prvem letu.

Gospodarski list je izšel v Gorici. Leto I. št. 1. Vsebina: Dr. J. Biteznič: Organizacija naših gospodarskih list. Doktorice: Gospodarska izobrazba. Doktorice: Gorška zveza, Voja odškodnina. O cepljenju domačih živali proti kužnim boleznim. Zadrudni glasnik. Gospodarski vestnik. Kotičke za čebelarje. Naše obrtno solstvo.

«Divji lovec». F. S. Finžgarjev igrokaz s petjem v štirih dejanjih se bo vprizoril na praznik sv. Štefana v Podgori.

Med posameznimi dejanji bo petje in tamberjanje. Pridite v občinem številu. Začetek točno ob 3. uri popoldne.

Gorica. Omladina se zbere 26. t. m. točno ob 2. uri popoldne na Traviniku pred kavarno. Odtod jo krene v Podgoro k predstavi «Divjega lovca.» Pridite vsil!

Krepje. Cvetka na grob pokojnemu Franu Tavčarju. — Predragi France! Kdor Te je poznal, Te je tudi ljubil. Ni čudo! Bil si zlati duša! Ne hinavščine ne hudobije ni bilo v Tebi; bila Te je sama odkritosrčnost, dobrohotnost in ljubeznivost! Skromen in ponižen se nisi niti zavedal svojega obširnega strokovnega znanja! Resna in pretehtana je bila vsaka Tvoja beseda! Vsak stavek je bil lep nauk za sorjake! Živel si bolj svojemu bližnjiku nego sebi, držeč se pesnikovega rekca: «Otiraj bratovske solze!» In Ti da si umrl?! Ne, nisi umrl! Živel boš v naših srcih do onega dneva, ko se bo odprla tudi nam jamica tih v naši ljubljeni domači zemlji.

Vesti z Notranjskega

Prostovoljno gasilno društvo v Slavini na Pivki priredi na sv. Štefana dan burko s petjem v treh dejanjih «Moč uniforme» in jo ponovi na novega leta dan. Vabi se k obilni udeležbi.

Gospodarstvo

Čehoslovaška premoženja v Italiji. Rok, za vlaganje prošnji za odpravo sekvestra nad čehoslovaškimi predvojnimi premoženji v Italiji poteče z dnem 31. decembra.

Nova podjetja v Jugoslaviji. Vpisane so naslednje nove delniške družbe: Prometno-priredna banka, Bileč (glavnica milijon kron), Astra, Zagreb (trgovina z nafto, glavnica 4 milijone kron), Gradjevno podjetništvo inženjera Dvornik in Heksch, Karlovac. (Glavnica 1 milijon kron.)

Borzna poročila.

Table with exchange rates for various banks and currencies. Includes entries for Jadranska banka, Avstrijsko-nemške krome, Čehoslovaške krome, etc.

Tuja valuta na tržaškem trgu.

Table with exchange rates for various currencies. Includes entries for avstrijsko-nemške krome, čehoslovaške krome, dinarji, etc.

O priliki zaroke predsednika g. MILANA KERDA z gdč. VIDO MOŽINA izreka «Bralno kmetijsko društvo» v Vog. skem obem iskrene čestitke. Brje-Vogersko, 25. decembra 1921. (1005)

O priliki z roke naduč telja obč. tajnika g. MILANA KERDA z gdč. VIDO MOŽINA izreka županstvo občine Vogersko občema iskrene čestitke. Brje-Vogersko, 25. decembra 1921. (1006)

Mali oglasi

IZREDNA PRILIKA. Tekom dneva prodam popolno spalno sobo iz bukovega lesa za L. 2000.—. Nastov pri upravnistvu. 2335

V OSMICI pri stari Lenčki, Campo Belvedere št. 1. Zafred, se toči vino prve vrste. 2334

NOVE POSTELJE za L. 95.—, vzmeti L. 60.—, volnene žimnice L. 145.— iz morske trave L. 50.— nočne omarice, umivalniki, chiffonier, omare in nphoštvo za popolno sobo po izredno nizkih cenah. Fonderia 3. 2329

POROČNA soba, lepo izdelana, masivna, se proda za L. 2200.— Campo Belvedere 1. 2281

SPALNE SOBE, masivne, od L. 1600.— naprej. Skladišče Via Udine 25. 2326

STOLICE pripravne za gostilno po L. 25.— Skladišče Via Udine 25. 2327

V STURIJAH tik farne cerkve se proda hiša z gostilništvom in trgovsko obrtjo, svinjakom, velikim vrtom za zelenjavo in kegljiščem. V hiši je vodna in električna napeljava, poleg hiše studenec. Cena zelo ugodna. Natatnejša pojasnila daje A. Batič, Sturije št. 50, p. Ajdovščina. 2328

SREBRNE krone kupuje in plačujem več kot drugi kupci. Via Valdirivo 36, II. 2325

KUJUJEM dnevno cunje čiste, bele in barvane, morsko travo in zimo, kakor tudi volno vsake vrste ter plačujem po najvišjih cenah. Cohen, Solitario 1. 67

REUMAZAN, sredstvo proti trganju po udih, bolečinam v plečih in križu ter revmatizmu, se dobiva v lekarni v Il. Bistrici. 62

POZORI! Srebrne krone in zlato po najvišjih cenah plačuje edini grost Belli Viti, Via Madonna 10, I. 38

ZLATO in srebrne krone plačam več kot drugi kupci. Albert Povh, car, Mazzini 46 (v bližini drvenega trga). 44

Advertisement for 'Najstarejši slovenski čenarni zavod. Tržaška posojilnica in hranilnica'. Includes text about registered association, interest rates (po 4%), and contact information.

Advertisement for 'Zobozdravnik Dr. C. Fontana'. Location: Trst, Piazza Goldoni 11, II.

Advertisement for 'Srebrne krone in zlato plačujem po najvišjih cenah ALOJZIJ POVH'. Location: Trst, Piazza Garibaldi št. 2 (prej Barriera)

Advertisement for 'KUNINE'. Text: zlatičine, lisičje, dihurjeve, vidrine, jazbečeve ter zajčeve

Advertisement for 'KOŽE'. Text: plačuje po najvišjih cenah. D. WINDSPACH, Trst, Via Cesare Battisti (Stadion) št. 10, II. nadstr.

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT

Leteči Holandec Roman (23)

Oba sta bila iz sanj sedanje sreče namah predramljena in stresla sta se pred grozopolno bodočnostjo, ki se jima je napovedovala v mračnih slutnjah. Toda po preteku par minut je Filip spet našel ravnovesje in se vedel poleg Amine, ki je ljubeznično objel. Tako sta ostala brez besed — saj sta razumela medsebojno kročeče misli in z bolestnim naporom sta se morala vdati bridki zavesti, da se bosta morala poslovljati za nekaj časa — morda za vedno.

Prva je spregovorila Amina; spustila je roke, ki jih je imela okrog moža, položila je njegovo roko na svoje srce, kot da hoče pomiriti burke utripe in pripomnila: «Zdi se, da to ni bil nikak zemeljski sel, Filip! Ali te ni mrtvaško premarzilo, ko se ti je približal? Vsaj meni je bilo tako!» Filip je imel isto misel, toda ker ni hotel Amine razburjati je naglo odvrnil: «Ne, Amina, to si le domišljaja — njegov hipni prihod in njegovo nenavdano obnašanje te je prestrašilo. Kar se tiče mene, sem videl v tem človeku le nesrečnika, ki ga je skvarila narava, vsled č-

sar gleda z nekako hudobno zavistjo na ostale ljudi; videl sem človeka, ki mu ni dano uživati družinske sreče in ki mu je odročeno smehljanje lepe žene, ki ne bi mogla brez odpora zreti takemu bitju v obraz. Žolč mu je vzkypal, ko je videl, koliko lepote leži v rokah drugega in začutil je divje veselje, da je prinesel novo, o kateri je vedel, da bo skrajšala srečo, ki njemu ni namenjena. Bodi prepričana, draga, to je vse.»

«In če bi bila moja trditve tudi resnična, kaj zato,» je pristavila Amina, «saj ni ničesar več, ničesar več, kar bi moglo biti še huje in obupnejše. Sedaj se čutim, Filip, tako slabotno in nič več ne morem prenesti toliko kot nekaj. Takrat — ko sem bila še dekle — nisem poznala, kaj lahko v tebi izgubim — toda ne boj se; čeprav se mi trga srce, vendar se čutim toliko močno, da bom vse mirno in vdano prenela in sem še ponosna, da je moj mož izbran za izvršitev tako težke naloge.» Amina je za hip prenehala, nato pa dodala: «Saj se gotovo nisi motil Filip?»

«Ne, Amina, nisem se motil ne v resničnosti svojega poslanstva ne v zavesti svoje moči, ne v izbiri svoje žene» je Filip bolestno trpko odvrnil in Amino objel. «Naj se zgodi božja volja.» «Naj se torej zgodi!» je pritrudila Amina in vstala.

«Prva bolest je že mimo, počutim se bolje, Filip. Predobro poznam svojo dolžnost.» Filip je molčal, Amina pa je čez nekaj časa

pristavila: «Toda le še en teden, Filip —»

«Hotel bi, da bi bil le še en dan,» je bil odgovor, «že ta bi bil dovolj dolg. Enooki nestvor je prišel prekmalu!»

«Ne govori tako, Filip. Hvaležna sem mu tudi za ta teden — saj je itak kratak odlok, v katerem se bom morala odvaditi marsičemu. Seveda bi te po načinu večine žensk s svojimi solzami mučila, jezila in slabila — in če bi te morila z jokanjem in prošnjami, Filip, bi ti zadovoljeval že en sam dan, da bi bil ves oslabljen. Toda ne, Filip, Amina pozna svojo dolžnost. Odriniti moraš kot srednjeveški vitez, ki gre za doživljanje in morda pade tudi smrti v roke; toda Amina te bo oborožila: vsako nitko tvojega oklepa bo navdahnila z ljubeznijo in z upanjem na skorajšnji vrnitev. Teden dni ni preveč, Filip, če jih hočem smotreno izrabiti.»

«Sicer sva pa še prej vedela, da bo prišlo do ločitve!» je rekel Filip.

«Da! Toda moja ljubezen je bila tako velika, da je upepela vsaka misel na naprej.» «In vendar mora tvoja ljubezen, Amina, po najini ločitvi črpati hrano iz spominov.» Amina je zavzdihnila. Njen odgovor je prekinitelj Myaher Poots, ki je vstopil v sobo in je ob pogledu na sprejemnika Amine vzkliknil: «Za Mohameda! kaj pa je?»

«Nič drugega, kot kar smo že vsi prej vedeli» je odvrnil Filip, «odpravljam se — ladja odpluje šez en teden.» «O, torej čez teden dni odjadrate?»

Large advertisement for 'JADRANSKA BANKA'. Text: sprejemamo vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod najugodnejšimi pogoji. Prevezema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji. Locations: Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Zadar, Zagreb, Trst, Wien.